

ESKİŞEHİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

YEREL YÖNETİMLERİN TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİNE
DUYARLI HARCAMALARINI GÖRÜNÜR KILMA
ÇALIŞMALARI:

ESKİŞEHİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİNİN TOPLUMSAL
CİNSİYETE DUYARLI BÜTÇELEME ÖRNEĞİ

- Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme, eşit haklar farklı ihtiyaçlar ilkesiyle bütçe sürecinin tüm aşamalarının, kadınların ve erkeklerin ihtiyaçları ve hakları dikkate alınarak yapılandırıldığı ve değerlendirildiği bir stratejidir.
- Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP), Birleşmiş Milletler Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Kadının Güçlenmesi Birimi (UN Women) ve Sabancı Üniversitesi tarafından yürütülen Birleşmiş Milletler Kadın Haklarının Geliştirilmesi Ortak Programı(BMOP), 4-5-6 Kasım 2013 tarihlerinde Eskişehir’de Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme (TCDB) Eğitimi gerçekleştirmiştir.
- Bu eğitim sonunda TCDB hibesi kapsamında 7 Kasım 2013 tarihinde bir arama konferansı gerçekleştirilmiştir. Belediye için ise; TCDB yol haritası oluşturulmuştur. Bu yol haritası Belediye Başkanı Yılmaz Büyükerşen’e sunulmuş ve Nisan 2014’te onaylanmıştır.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi'nin TCDB Entegrasyon Süreci

- İlk olarak Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığına bağlı Kadın, Çocuk ve Engelli Şube Müdürlüğü kuruldu.
- 22 Mayıs 2014 tarihinde ise Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, Kadın-Çocuk ve Engelli Hizmetleri Şube Müdürlüğü'ne bağlı olarak yerelde kadın erkek eşitliğini gerçekleştirmeye, toplumsal cinsiyet eşitliği yaklaşımını yerel yönetim anlayışına yerleştirmeye yönelik faaliyetlerde bulunan Eşitlik Birimi kuruldu.

EŞİTLİK BİRİMİ

- Yapılacak projelerin tasarım sürecinde görüş bildirmek, yerel meclislere kadın-erkek eşitliği ile ilgili konularda tavsiyelerde bulunmak, TCDB kontrol listesi oluşturup uygulamak yapılacak olan projelerin tasarım ve onay sürecinde projeye ilgili birimlerin görüşünü almak amacıyla belediye bünyesinde Eşitlik Komisyonu oluşturulmuştur. Komisyon beş daire başkanlığından oluşmaktadır. Bunlar; Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı, Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, Ulaşım Dairesi Başkanlığı, İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı, Park Bahçeler Dairesi Başkanlığı'dır.
- Haziran 2014'te TCDB konusunda Sn. Özgün Akduran danışmanlığında **yöneticilere** yönelik yoğunlaştırılmış **bir eğitim çalışması** yaptı.
- EBB 2015-2019 stratejik planında TCDB'ye yer verildi. Toplumsal Cinsiyet Eşitliği hakkında bir stratejik amaç revizyonu ve ayrı bir Stratejik Hedef belirlendi:
«Stratejik Amaç 4. Çevik, Öncü ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Belediye Stratejik Hedef 8. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin geliştirilmesine dair çalışmalar sürdürülecek.»

- İki Durak Arası Uygulama
Kadınların şehir içi toplu ulaşım hizmetlerinden daha güvenilir ve daha yaygın yararlanabilmeleri amacıyla hava karardığında otobüs güzergahı üzerinde gidebilecekleri en yakın yerde indirilmeleridir. Bu uygulama, 5 Haziran 2015 tarihinde 22.00- 24.00 saatleri arasında Vadişehir, Sultandere ve Zincirlikuyu mahallerine çalışan 3 hat ile başladı. 2017 yılı itibariyle şehir içindeki tüm otobüs hatlarında yapılmaktadır.

- Kadın Danışma ve Dayanışma Merkezi işbirliği ile; 539 Muhtarlığa KETEM'e (Kanser Erken Teşhis Tarama ve Eğitim Merkezi) kadınların ücretsiz taşınması için bilgilendirme yazısı ve afişi gönderildi. 539 Muhtarlıklardan gelen taleplere göre randevu alınıyor ve araç sağlanıyor.

- Kadınların günlük yaşam becerilerini geliştirmek ve toplumsal cinsiyette eşitlik sağlamak amacıyla kadınlara tamir kursu, araba bakım kursu, yaratıcı yazarlık, kadın sağlığı kursları verilmeye devam etmektedir.
- Hollanda Büyükelçiliği MATRA Programı kapsamında Eskişehir Büyükşehir Belediyesi'nin yürüttüğü projede, Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı'nın 2019 yılı bütçesinin "Cinsiyete Duyarlı Katılımcı Bütçeleme" yoluyla en az %5 oranında şekillenmesi amaçlanmaktadır. Projede, düzenlenen mahalle toplantılarına ve saha çalışmalarına kadınların da eşit oranda katılımı teşvik edilerek cinsiyete duyarlı bir katılımcı bütçeleme çalışması yapılmıştır.

Projede, Odunpazarı ve Tepebaşı ilçelerinde yer alan sosyo-ekonomik durumu düşük, orta ve yüksek olmak üzere 3 kategorideki 10 mahallede muhtarlar ve vatandaşlar ile mahalle toplantıları yapılmıştır. Eskişehirli vatandaşlara şehrin farklı yerlerinde 5000 anket yapılmıştır. Son olarak da tüm hemşehrilerimizin erişimine açık bir platform sunacağı için demokratik yurttaşlık günü çalıştayı düzenlenmiştir.

Demokratik Yurttaşlık Günü Çalıştayı

SONUÇ

- Eskişehir Büyükşehir Belediyesi gerçek sahibine doğrudan ulaşan harcama yöntemlerinden biri olan TCDB faaliyetlerine fon desteği ile, yerel yönetim ve üniversitelerin ortaklığında çok paydaşlı bir şekilde başlatmış, proje sonrası kendi kaynakları ile devam ettirmiştir.
- Faaliyet / performans verileri cinsiyet ve yaşa göre ayrıştırılmaktadır.
- Belediyenin kullandığı görseller toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı hale gelmiştir.
- Eşitlik Birimi görevine devam etmekte, sadece toplumsal cinsiyet eşitliğine değil azınlık ve mülteci sorunlarına yönelik olarak da çalışmaya devam etmektedir. Kadınları güçlendirme amaçlı hak temelli eğitimleri talep üzerine gerçekleştirmektedir.
- MATRA Hibesi ile katılımcı bütçe çalışması esaslarına toplumsal cinsiyet eşitliği dahil edilerek, cinsiyet yönünde eşite yakın katılım sağlandı.
- Avrupa yerel yönetimlerindeki Toplumsal Cinsiyet Eşitliği çalışmalarının örneklerinin öğrenilmesi ile ilgili Erasmus + Projesi hazırlanmaktadır.

TEŞEKKÜRLER

HAZIRLAYAN: Hale Kargın KAYNAK